

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120212592
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8120212592.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Eduarda Valenčina v spore žalobcu: A.. P. N., N.. XX.XX.XXXX, A. K. R. XXX, XXX XX Š. F., právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s. so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpený: Bežo & partners advokátska kancelária, s.r.o., Nám. sv. Egídia 93, 058 01 Poprad, IČO: 44 250 029 o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a o primerané finančné zadostučinenie, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 8Csp/193/2020 - 53 zo dňa 08.10.2021, takto

rozhodol:

Pripúšťa späťvzatie žaloby v časti o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky v tomto znení:
„V prípade omeškania s úhradou jednotlivých splátok je klient povinný uhradiť spoločnosti úrok z omeškania vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z. z. z dlžnej čiastky za každý aj začatý deň omeškania“, a v tejto časti rozsudok zrušuje a konanie zastavuje.

Potvrdzuje rozsudok v časti o zamietnutí žaloby o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky v tomto znení:

„Klient súhlasí, aby spoločnosť poskytla jeho osobné údaje v rozsahu identifikačných údajov uvedených v tejto zmluve a zmluve o zabezpečení, údajov týkajúcich sa jeho záväzkových vzťahov medzi ním a spoločnosťou a údajoch o plnení jeho záväzkov vyplývajúcich z týchto vzťahov a za účelom uvedeným v informácii podľa § 15 zákona (ďalej len „informácia“) prevádzkovateľovi N. A. E. A., záujmové združenie právnických osôb, v skratke N., identifikačné číslo: XX XXX XXX, so sídlom E. XX, XXX XX A., zapísané v registri záujmových združení právnických osôb vedenom Krajským úradom v Bratislave. Svoj súhlas klient udeľuje na dobu 5 rokov v prípade neakceptácie návrhu zmluvy a zmluvy o zabezpečení jednou zo zmluvných strán. V prípade vzniku zmluvného vzťahu svoj súhlas udeľuje na dobu 10 rokov po uhradení všetkých jeho záväzkov voči spoločnosti v súlade s platnou právnou legislatívou“, a vo výroku o trovách konania.

Priznáva žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % s tým, že o výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 08.10.2021 žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %.

2. V rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia poukázal na to, že žalobca uzavrel dňa 27.12.2013 ako kupujúci so spoločnosťou P. P. P., a.s., ako predávajúcim kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bola kúpa motorového vozidla M. Y. za dohodnutú kúpnu cenu 6.246,- eur, pričom časť kúpnej ceny vo výške

3.810,06 eur zaplatil žalobca predávajúcemu pri podpise kúpnej zmluvy a zvyšná časť kúpnej ceny vo výške 2.435,94 eur mala byť predávajúcemu zaplatená prostredníctvom úveru na základe zmluvy o úvere zo dňa 27.12.2013, uzavretej medzi žalobcom a spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. Žalobca považoval zmluvnú podmienku týkajúcu jeho osobných údajov za predformulovanú a široko koncipovanú. Poukázal na to, že veriteľ môže nakladať s jeho osobnými údajmi po dobu 10 rokov od doručenia návrhu na uzavretie zmluvy bez ohľadu na dĺžku trvania zmluvy a dokonca, ak zmluva vôbec nevznikne, súhlas nielenže trvá ešte rok, ale aj po uplynutí tohto roka nezanikne uplynutím času, ale spotrebiteľ je povinný odvolať súhlas písomným oznámením, pričom ukladanie takýchto povinností spotrebiteľovi nemá oporu v žiadnom zákone.

3. Žalovaný sa k tejto neprijateľnej zmluvnej podmienke vyjadril tak, že určenie jej neplatnosti by žalobcovi neprineslo žiaden prospech a cieľom žalobcu je iba to, aby bol v tomto spore úspešný a aby si mohol uplatniť primerané finančné zadosťučinenie, pričom súdna prax začala poskytovať súdnu ochranu právam, ktoré neboli nikdy reálne porušené. K súhlasu s poskytnutím osobných údajov a ich poskytnutím prevádzkovateľovi N. A. E. A. odkázal na ust. § 7 a § 8 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, resp. § 92a s odkazom na § 91 zákona o bankách č. 483/2001 Z. z. Uviedol, že súhlas klienta s poskytnutím osobných údajov nie je v rozpore s požiadavkou dobrej viery, nespôsobuje zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a teda nie je v rozpore s generálnou klauzulou vyplývajúcou z ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Tieto skutočnosti v zásade potvrdil aj zákonodarca, ktorý v neskoršom období priamo v zákone č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch ustanovil veriteľovi dokonca povinnosť zriadiť si register za účelom skúmania bonity klientov a využívať ho. Žalovaný poukázal aj na to, že záujmové združenie právnických osôb N. A. E. A. bolo založené za účelom zhromažďovania údajov o poskytnutí úverov nebankovými subjektami, teda predstavuje databázu, v ktorej sú evidované výšky úverov, ako aj to, či sú úvery splácané. Uvedený register teda slúži nebankovým subjektom na posúdenie schopnosti dlžníka splácať úvery a obdobný register majú aj banky.

4. Súd prvej inštancie predmetný spor posúdil podľa § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 7 ods. 2, § 8 ods. 1 zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch, ako aj ust. § 52, § 53 a § 54 Občianskeho zákonníka. Poukázal na to, že žalovaný v rámci písomného vyjadrenia k žalobe uviedol, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení neprijateľných zmluvných podmienok v zmysle ust. §137 písm. c) CSP. K tomu súd prvej inštancie správne uviedol, že v takomto prípade nie je potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem, nakoľko sa jedná o osobitný druh žaloby, na základe ktorej sa spotrebiteľ môže domáhať proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami na súde, čo vyplýva z ust. § 53 ods. 1, ods. 4, ods. 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, ako aj § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. V tomto ohľade zároveň citoval aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/27/2018 zo dňa 28.03.2019, z ktorého vyplýva, že pri takomto type žaloby nie je potrebné preukazovať naliehavý právny záujem, nakoľko možnosť podania takejto žaloby vyplýva priamo z osobitného predpisu (zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa).

5. V súvislosti s neprijateľnou zmluvnou podmienkou týkajúcou sa osobných údajov žalobcu súd prvej inštancie uviedol, že sa stotožnil s argumentáciou žalovaného, teda, že v danom prípade sa nejedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku a poukázal na odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 29C/368/2012 zo dňa 10.07.2013, ktorý posúdil obdobnú zmluvnú podmienku, a ktorý uviedol, že vzhľadom na uzatvorenie zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru je nevyhnutné, aby dodávateľ mal po istú dobu oprávnenie uschovávať osobné údaje klienta, čo je v plnom súlade s ochranou osobných údajov, pokiaľ sa jedná o dĺžku lehôt, jedná sa o štandardnú dĺžku, ktorá sa uplatňuje v bankovom sektore a ktorá bola stanovená na základe dlhodobej skúsenosti v danej oblasti, a to pre účely spolupráce s inými peňažnými inštitúciami, najmä Centrom pre registráciu neplatičov, teda výslovne pre plnenie svojich úloh ako peňažného ústavu. Rovnako v zmysle § 91 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, sú predmetom bankového tajomstva všetky informácie a doklady o záležitostiach týkajúcich sa klienta banky, ktoré nie sú verejne prístupné, a to najmä informácie o obchodoch, stavoch na účtoch a stavoch vkladov, pričom tieto informácie je banka povinná utajovať a chrániť pred vyzeraním, zneužitím, poškodením, zničením, stratou alebo od cudzením a tretím osobám tieto informácie môže poskytnúť len s predchádzajúcim písomným súhlasom dotknutého klienta alebo na jeho písomný pokyn, ak zákon neustanovuje inak. Z uvedeného dôvodu preto legálne vyžiadanie súhlasu na poskytnutie informácií podliehajúcich zákonu o ochrane osobných údajov, nemôže byť podľa názoru súdu prvej inštancie neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a to aj s poukazom na to, že záujmové združenie

nebankových subjektov (N. A. E. A.), ktorému sa majú informácie poskytnúť, prevádzkuje informačný systém - Nebankový register klientskych informácií (N.) s cieľom predchádzania úverovým podvodom a zabránením vzniku nevyhľadateľnosti pohľadávok. Preverovaním údajov zozbieraných v registri si veritelia plnia svoju zákonnú povinnosť skúmať a posudzovať schopnosť dlžníkov splácať svoje záväzky. Súd prvej inštancie taktiež podotkol, že aktuálne účinný zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ukladá veriteľom povinnosť poskytovať údaje o spotrebiteľských úveroch do aspoň jedného elektronického registra o spotrebiteľských úveroch, ktorý sú povinné zriadiť (§ 7 ods. 3, 5 citovaného zákona). Súd prvej inštancie poukázal aj na to, že nebankový register klientskych informácií eviduje aj Národná banka Slovenska, pričom prevádzkovateľ registra je povinný oznámiť národnej banke zriadenie registra, ako aj všetky informácie týkajúce sa registra (§ 7 ods. 10 citovaného zákona). Súd prvej inštancie v súvislosti s touto neprijateľnou podmienkou poukázal aj na to, že z tvrdení žalobcu nie je ani zrejmé, s ktorými ustanoveniami zákona o ochrane osobných údajov by mala byť predmetná zmluvná podmienka v rozpore.

6. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1, v spojení s § 255 ods. 2 CSP (správne § 255 ods. 1 CSP) a keďže žalovaný bol v konaní úspešný v celom rozsahu, uložil neúspešnému žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %.

7. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, ktorý zároveň v rámci tohto odvolania zobral späť žalobu v časti týkajúcej sa neprijateľnosti zmluvnej podmienky na základe ktorej si veriteľ mohol uplatniť úrok z omeškania tak, ako to je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia. Odvolanie v časti rozhodnutia týkajúcej sa súhlasu žalobcu s použitím jeho osobných údajov, žalobca odôvodnil nesprávnym zistením skutkového stavu veci a nesprávnym právnym posúdením veci. Žalobca vytkol súdu prvej inštancie, že svoje zamietavé rozhodnutie založil iba na jednom rozsudku Okresného súdu Prešov vydanom ešte v roku 2013 a nijako nezohľadnil vývoj prevyšujúcej rozhodovacej činnosti súdov, vrátane vlastnej praxe konajúceho sudcu, pričom žalobca citoval spisové značky týchto rozhodnutí konajúceho sudcu a uviedol, že aj keď predmetné veci skončili urovnaním, na vyjadrenom právnom názore o neprijateľnosti predmetnej zmluvnej podmienky to nič nemení.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. - Civilný sporový poriadok - CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli ako aj na jeho webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 02.06.2022 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

9. Podľa § 370 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Podľa § 370 ods. 2 CSP, súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví.

10. Keďže žalobca po rozhodnutí súdu prvej inštancie, skôr ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, zobral žalobu čiastočne späť a žalovaný s týmto späťvzatím súhlasil, súd v tejto časti tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, pripustil späťvzatie žaloby, zrušil rozsudok v tejto časti a konanie v tejto časti zastavil.

11. Odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci dostatočne zistil skutkový stav, ktorý aj správne právne posúdil, keď uzavrel, že predmetná neprijateľná podmienka nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a žalobu o určenie neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky zamietol. Súd prvej inštancie správne poukázal na to, že z tvrdení žalobcu ani konkrétne nevyplývalo, s ktorými ustanoveniami o ochrane osobných údajov by mala byť predmetná zmluvná podmienka rozporná a taktiež správne poukázal na to, že poskytnuté osobné údaje sú súčasťou registrov, ktoré slúžia k overeniu bonity dlžníkov, čo je jednak v záujme veriteľov, ale aj samotných dlžníkov, z dôvodu, aby nedošlo k tomu, že úver bude poskytnutý klientovi, ktorý nie je schopný plniť svoje záväzky a ktorý by sa práve z dôvodu nedostatočných informácií o

stave jeho finančného portfólia mohol dostať do situácie, že tieto jeho prípadné dlhy budú súdne, resp. exekučne vymáhané, čo určite nie je v záujme žiadneho spotrebiteľa.

12. Žalobca ako prílohy svojho odvolania predložil aj rozhodnutia konajúceho sudcu, týkajúce sa, podľa názoru žalobcu, totožných, resp. obdobných zmluvných podmienok, poukazujúc na nekonzistentnosť jeho rozhodovania. Uvedené však ale nie je možné takto vyhodnotiť, nakoľko v rozhodnutiach konajúceho sudcu, na ktoré odkazoval žalobca, sa nejednalo o totožné zmluvné podmienky, ani o totožného veriteľa, pričom podstatný rozdiel spočíva v tom, že súhlas dlžníka v týchto pripojených rozhodnutiach sa týkal priameho marketingu, reklamnej a propagačnej činnosti, pričom tieto údaje mali byť poskytnuté svojej ovládajúcej osobe VÚB, ako aj osobám zo skupiny s úzkymi väzbami k VÚB, vrátane spoločnosti J. B., C., pričom zmluvná podmienka, ktorá je predmetom tohto konania sa týkala osobných údajov žalobcu v rozsahu jeho identifikačných údajov, údajov týkajúcich sa jeho záväzkových vzťahov a údajov o plnení jeho záväzkov prevádzkovateľovi N. A. E. A., pričom ako správne podotkol súd prvej inštancie, poskytnutie takýchto údajov, resp. založenie takéhoto registra vyplýva priamo zo zákona o spotrebiteľských úveroch (zákon č. 129/2010 Z. z.) a ako už odvolací súd uviedol, je to v záujme oboch zmluvných strán, teda jednak veriteľa, ale aj dlžníka. Odvolací súd v tomto ohľade poukazuje aj na to, že citovaný zákon aj v čase uzavretia úverovej zmluvy, t. j. k 27.12.2013 v § 7 ods. 2, obsahoval povinnosť spotrebiteľa poskytnúť veriteľovi úplne presné a pravdivé údaje pre posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver, čím nebolo dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom, konkrétne § 92a a zákona č. 438/2001 o bankách, z ktorého vyplýva možnosť vytvorenia spoločného registra bankových informácií, ktorý bude so súhlasom klienta obsahovať údaje o úveroch a bankových zárukách poskytnutých klientom, ako aj údaje o bonite a dôveryhodnosti klientov z hľadiska splácania ich záväzkov z poskytnutých úverov a bankových záruk. Citované ustanovenie taktiež svedčí o tom, že poskytnutie osobných údajov za týmto účelom nemôže predstavovať hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ale jedná sa o štandardný spôsob poskytnutia základných informácií týkajúcich sa bonity dlžníka, čo úplne korešponduje aj s citovaným zákonom o bankách, čo taktiež svedčí o tom, že takýto postup nemožno vylúčiť ani u nebankových subjektov. Práve naopak, údaje týkajúce sa záväzkových vzťahov a ich plnenia sú podstatnou informáciou pre korektné podnikanie v oblasti poskytovania úverov. Pokiaľ žalobca poukázal aj na to, že ako spotrebiteľ je povinný odvolať súhlas písomným oznámením, odvolací súd ani túto okolnosť nepovažuje za neštandardnú, a už vôbec nie spôsobujúcu hrubý nepomer týkajúci sa povinnosti spotrebiteľa, pričom obdobné odvolanie súhlasu písomným podaním je úplne štandardným spôsobom komunikácie medzi dlžníkom a veriteľom.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené preto odvolací súd podľa § 387 CSP v celom rozsahu potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny.

14. O trovách odvolacieho konania súd rozhodol na základe § 396 ods. 1 CSP, s použitím § 255 ods. 1 CSP a žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný, priznal voči neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

15. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).